

การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ และการเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน เพื่อรองรับบริการติดตามผลการรักษาทางไกล กรณีศึกษาในผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจชนิดฝัง

Highlight

- เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจชนิดฝังรุ่นใหม่ ๆ ถือเป็นเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพประเภท Internet of Medical Thing (IoMT) เนื่องจากมีความสามารถรับส่งข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นความสมบูรณ์ของอุปกรณ์ อายุแบตเตอรี่ หรือ การพยากรณ์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้แพทย์ผู้ดูแลสามารถตรวจสอบได้จากทางไกลโดยผู้ป่วยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาโรงพยาบาล
- ทุกวันนี้ผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจชนิดฝังที่เดินทางมารับบริการที่โรงพยาบาลใช้เวลาโดยเฉลี่ย 9 ชั่วโมงต่อครั้ง และเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยจำนวน 2,245 บาทต่อครั้ง ส่วนมากผู้ป่วยกลุ่มนี้เป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงต้องมีญาติมาดูแล
- ปัจจุบัน ยังไม่มีการกำหนดอัตราค่าบริการติดตามทางไกลในผู้ป่วยกลุ่มนี้ อีกทั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณยังไม่อยู่ในชุดสิทธิประโยชน์ของระบบหลักประกันสุขภาพ ส่งผลต่อการเข้าถึงบริการดังกล่าว

ผลการวิจัย

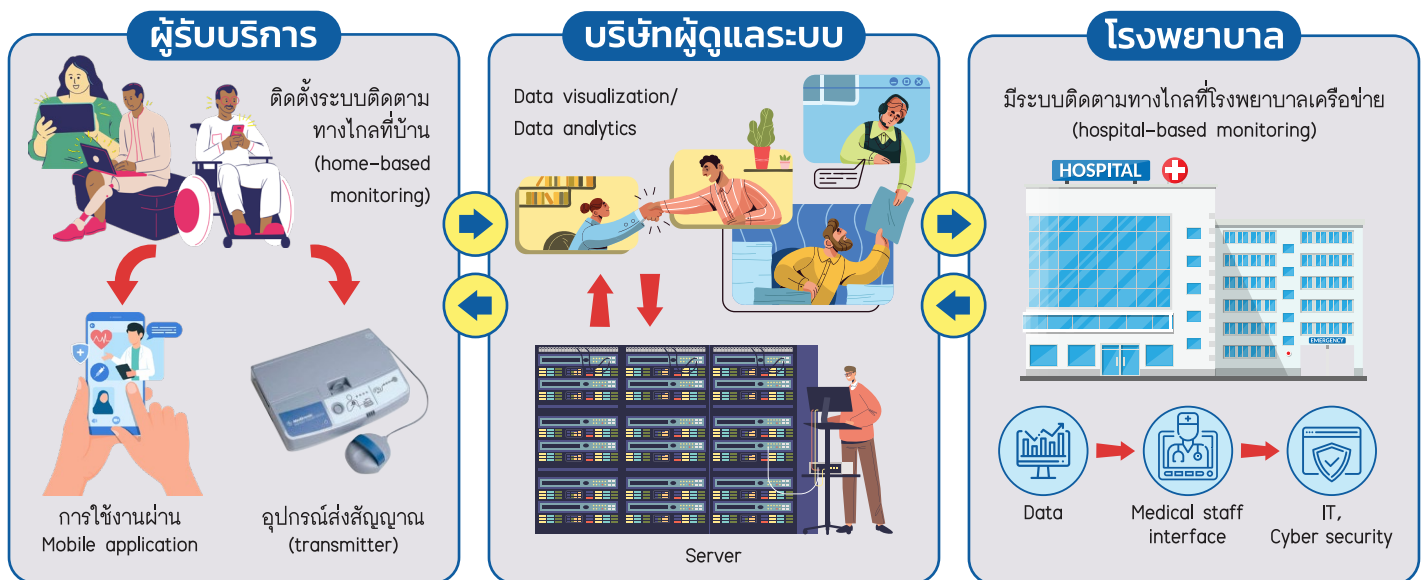
รูปแบบการให้บริการติดตามทางไกลมีความจำเพาะกับบริษัทเอกชนที่นำเข้าและจัดจำหน่ายเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ ซึ่งบริษัทที่ดูแลระบบเป็นผู้จัดเก็บรวบรวมและนำส่งข้อมูลไปยังผู้ให้บริการทางการแพทย์ โดยมีนโยบายรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายไทย โดยรูปแบบการเชื่อมต่อข้อมูลสำหรับระบบติดตามทางไกล แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

1 ระบบติดตามทางไกลที่โรงพยาบาล เครื่องข่าย (hospital-based monitoring)

เป็นระบบที่เชื่อมต่อข้อมูลของผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาลเครื่องข่าย และโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ/โรงพยาบาลที่ให้บริการผ่าตัด ผู้ป่วยสามารถมาตรวจติดตามได้ที่โรงพยาบาลเครื่องข่าย (ระดับตติยภูมิ) ซึ่งจะมีระยะทางที่ใกล้กับที่พักอาศัยของผู้ป่วยมากกว่า ระบบนี้ใช้เทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อน อย่างไรก็ตามข้อจำกัดคือผู้ป่วยจะสามารถส่งข้อมูลได้ก็ต่อเมื่อมาตามนัดหมายของแพทย์ที่โรงพยาบาลเท่านั้น

2 ระบบติดตามทางไกลที่บ้าน (home-based monitoring)

เป็นระบบที่เชื่อมต่อข้อมูลของผู้ป่วยระหว่างที่ผู้ป่วยอยู่บ้าน และโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ/โรงพยาบาลที่ให้บริการผ่าตัด โดยใช้โทรศัพท์มือถือของผู้ป่วยหรืออุปกรณ์ส่งสัญญาณ (transmitter) ราคาประมาณ 30,000-40,000 บาท รับ-ส่งข้อมูล ข้อจำกัดคือผู้ป่วยจำเป็นต้องมีโทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์ส่งสัญญาณที่รองรับการทำงาน และมีความเข้าใจหลักการรับ-ส่ง ข้อมูล

การปฏิรูประบบบริการสุขภาพ

- โรงพยาบาลภาครัฐบางส่วนได้เริ่มระบบการติดตามทางไกลในผู้ป่วยกลุ่มนี้เพื่อลดความแออัดและการรอคอยในโรงพยาบาล โดยระบบติดตามทางไกลที่โรงพยาบาลเครือข่ายในปัจจุบันเป็นลักษณะการดำเนินโครงการของโรงพยาบาลเอง ยังไม่มีงบประมาณจากกระทรวงสาธารณสุขสำหรับลงทุนติดตั้งเครื่อง
- ระบบการจัดการข้อมูลที่ได้จากอุปกรณ์ประเภท IoMT ยังไม่ได้ผนวกเป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศของโรงพยาบาล (hospital information system) แต่เป็นระบบการจัดการข้อมูลของบริษัทที่มีการจัดเก็บข้อมูลผ่านระบบคลาวด์บนเซิร์ฟเวอร์ที่อยู่ในระยะไกล (cloud storage) ของบริษัทนั้นๆ ซึ่งจัดเก็บในต่างประเทศ
- กระทรวงสาธารณสุขควรสนับสนุนให้เกิดกลไกกลาง เพื่อกำกับดูแลนโยบายและมาตรฐานการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพ ผ่านการจัดตั้งสำนักงานสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ (National Digital Health Agency หรือ NDHA) และส่งเสริมให้เกิดการศึกษา พัฒนา และวิจัย การใช้ข้อมูลจากเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพประเภทนี้

การเตรียมความพร้อมของประชาชน

- ระบบติดตามทางไกลเหมาะกับผู้ป่วยบางกลุ่มที่มีอาการค่อนข้างคงที่ภายใต้การพิจารณาของแพทย์ และผู้ป่วยบางกลุ่มยังต้องการพบแพทย์ที่โรงพยาบาลร่วมด้วยเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อการรักษา ดังนั้น การสื่อสารแก่ประชาชนจึงมีความสำคัญ เพื่อให้ผู้ป่วยมีความเข้าใจลักษณะการบริการและจัดการความคาดหวังเรื่องการมีบุคลากรทางการแพทย์มาเฝ้าระวังติดตามอาการผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง
- การให้ความรู้และฝึกอบรมทักษะการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนานโยบายเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ จากผลการสำรวจพบว่าผู้ป่วยสูงอายุเกินครึ่ง ไม่มีทักษะและความมั่นใจต่อการใช้งานที่จำเป็น เช่น การติดตั้งแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ การ video conference การบันทึกข้อมูลด้านสุขภาพบนโทรศัพท์มือถือ และการพิสูจน์เพื่อยืนยันตัวตน เป็นต้น

เกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research design) โดยครอบคลุมการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและในเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก รวมถึงการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สแกน QR code เพื่อติดตามงานวิจัย

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาค่าความเป็นไปได้ของการขยายบริการระบบการติดตามผลการรักษาทางไกลสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจชนิดฝัง

โดย ดร. ญ.ปฤษฎพร กิ่งแก้ว, อธิพร เรืองทวีป, พรอุมา ราตรี, มันทา กรกฎ, จิราธร สุตระวงศ์, นพ.ธัชพงศ์ งามอุโฆษ, นพ.ธันวา พิทักษ์สุธิพงศ์, พญ.ดุจดาว สหัสทัศน์ และ พญ.ตรีชฎา วิจารณ์พงษ์

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานบริหารการวิจัยและนวัตกรรมสาธารณสุข (สวทส.) กระทรวงสาธารณสุข

ผู้เขียน

ดร. ญ.ปฤษฎพร
กิ่งแก้ว

มันทา
กรกฎ

อธิพร
เรืองทวีป

พรอุมา
ราตรี

จิราธร
สุตระวงศ์

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy brief ฉบับพิมพ์
สมัครได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-ที่อยู่ เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับ Policy brief ฉบับ PDF
สมัครได้ที่ comm@hitap.net โดยระบุชื่อ-อีเมล เพื่อจัดส่ง
หรือดาวน์โหลด Policy brief ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<https://www.hitap.net/resources/downloads>

HITAP เป็นองค์กรวิจัยภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ศึกษามลกระทบทั้งบวกและลบจากการใช้เทคโนโลยี หรือนโยบายด้านสุขภาพเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจด้านนโยบายของภาครัฐ เช่น คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น รวมถึงทำการประเมินเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ในองค์กรภาครัฐ

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)

อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2590-4549, 0-2590-4374-5

โทรสาร: 0-2590-4369

อีเมล: comm@hitap.net

เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช่เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAPTHAILAND

HITAP_THAI

HITAP_THAI

HITAP.NET

Health Intervention and Technology Assessment Program